

Opole, dnia 2 lipca 2018 r.

PREZYDENT

MIASTA OPOLA

ZK.5310.54.2018

DECYZJA

Na podstawie art. 14 pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2018 r. poz. 408, z późn. zm.), zwanej dalej „Prawem o zgromadzeniach” oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, z późn. zm.), po rozpatrzeniu zawiadomienia Pana o zamiarze zorganizowania zgromadzenia z dnia 7 czerwca br.

zakazuję

Panu _____ zam. przy _____ organizacji zgromadzenia planowanego w dniu 07 lipca br. w godzinach od 10:00 do 22:00 na skrzyżowaniu ul. Ks. Konstantego Damrota z ul. Władysława Reymonta, na całej szerokości jezdni i chodnika, w przewidywanej liczbie uczestników ok. 1000 osób.

UZASADNIENIE

W dniu 7 czerwca br. do systemu teleinformatycznego Urzędu Miasta Opola – Wydziału Zarządzania Kryzysowego na adres e-mail zgromadzenia@um.opole.pl zostało wprowadzonych 14 zawiadomień o zamiarze zorganizowania zgromadzenia planowanych na dzień 7 lipca br. w godzinach od 09:00 do 21:00 oraz od 10:00 do 22:00, których planowane miejsca odbycia stanowią główne skrzyżowania w centrum miasta Opola na całej szerokości jezdni i chodnika w następującym zestawieniu: skrzyżowanie przy ul. Ozimskiej i ul. Stefanii Sempołowskiej, cała szerokość chodnika i jezdni od godz. 10:00 do godz. 22:00; rondo między ul. Oleską a ul. Żeromskiego, cała szerokość jezdni i chodnika od godz. 10:00 do godz. 22:00; skrzyżowanie ul. Książąt Opolskich z ul. Kominka, cała szerokość jezdni i chodnika od godz. 10:00 do godz. 22:00; skrzyżowanie ul. Sienkiewicza z ul. Luboszycką, na całej szerokości jezdni i chodnika od godz. 10:00 do godz. 22:00; skrzyżowanie ul. Damrota z ul. Reymonta, cała szerokość jezdni i chodnika od godz. 10:00 do godz. 22:00; skrzyżowanie ul. Wrocławskiej z ul. Spychalskiego, cała szerokość jezdni i chodnika od godz. 10:00 do godz. 22:00; skrzyżowanie ul. Oleskiej z ul. Czaplaka, na całej szerokości jezdni i chodnika od godz. 10:00 do godz. 22:00; skrzyżowanie ul. Kołłątaja z ul. Damrota, cała szerokość jezdni i chodnika od godz. 10:00 do godz. 22:00; skrzyżowanie ul. Kośnego z ul. Katowicką na całej szerokości jezdni i chodnika od godz. 10:00 do godz. 22:00; skrzyżowanie ul. Piastowskiej z ul. Zamkową (od strony Urzędu Wojewódzkiego, cała szerokość jezdni i chodnika) od godz. 10:00 do godz. 22:00; skrzyżowanie ul. Ozimskiej z ul. Kołłątaja, cała szerokość jezdni i chodnika od godz. 09:00 do godz. 21:00; skrzyżowanie ul. Niedziałkowskiego z ul. Strzelców Bytomskich, cała szerokość jezdni i chodnika od godz. 09:00 do godz. 21:00; skrzyżowanie ul. Koraszewskiego z Rynkiem, cała szerokość jezdni i chodnika od godz. 10:00 do godz. 22:00; skrzyżowanie ul. Krakowskiej z ul. Zwierzyniecką, cała szerokość jezdni i chodnika od godz. 10:00 do godz. 22:00. Ponadto każde z tych zawiadomień zawierało wpisany taki sam cel zgromadzenia, cyt. „Wspólne,

pokojoye wyrażenie stanowiska na temat wartości rodziny i życia ludzkiego” i przewidywaną liczbę uczestników ok. 1000 osób na każde zgromadzenie.

Jednym z wyżej wymienionych zawiadomień było zawiadomienie o zamiarze zorganizowania zgromadzenia zgłoszone przez Pana _____, które zostało wprowadzone do systemu teleinformatycznego Urzędu Miasta Opola w dniu 7 czerwca br. o godz. 00:03. Zgromadzenie zostało zaplanowane na dzień 7 lipca br., jego godzinę rozpoczęcia wyznaczono na 10:00, a przewidywany czas trwania określono na 720 minut. Wskazano również miejsce zgromadzenia: skrzyżowanie ul. Ks. Konstantego Damrota z ul. Władysława Reymonta, na całej szerokości jezdni i chodnika. W zawiadomieniu, jako cel planowanego zgromadzenia wskazano cyt. „Wspólne, pokojowe wyrażenie stanowiska na temat wartości tradycyjnie pojętej rodziny i życia ludzkiego”. Organizator wskazał, że w zgromadzeniu weźmie udział ok. 1000 osób.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 57 zawiera zasadę zapewniającą każdemu wolność organizowania i uczestniczenia w pokojowych zgromadzeniach. Podkreślając znaczenie pokojowych zgromadzeń, Konstytucja zapewnia każdemu wolność ich organizowania i uczestnictwa w nich. Wolność ta jednak nie jest nieograniczona. Ograniczenie wolności zgromadzeń określa ustawa „Prawo o zgromadzeniach”.

Dla Prezydenta Miasta Opola konstytucyjne wolności obywateli związane z organizacją zgromadzeń są priorytetem. Dlatego zawiadomienie o zgromadzeniu planowanym na dzień 7 lipca br. było analizowane z wielką starannością i uwagą pod kątem zagwarantowania praw i wolności obywatelskich. W związku z tym, iż na dzień 7 lipca br. zostało zgłoszonych 14 zgromadzeń, które miałyby się odbyć na strategicznych, ze względu na ruch drogowy skrzyżowaniach Opola, przewidywaną liczbę uczestników tych zgromadzeń ok. 1000 osób każde, postanowiono rozpatrzyć, czy pod względem wpływu na bezpieczeństwo 14 zgromadzeń odbytych równocześnie, w tym samym dniu, w tych samych godzinach i w czasie trwania 720 minut, nie zagrażą one życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach.

Dnia 14 czerwca br. Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Opola zwrócił się pismem nr ZK.5310.65.2018 do Komendanta Miejskiego Policji w Opolu, Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Opolu, Dyrektora Opolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego w Opolu (OCRM) i do Naczelnika Wydziału Transportu Urzędu Miasta Opola o ocenę możliwości bezpiecznego przeprowadzenia zgromadzeń w 14 lokalizacjach.

W odpowiedzi na ww. pismo p. o. Komendanta Miejskiego Policji w Opolu podinsp. Rafał Drozdowski w piśmie z dnia 25 czerwca br. nr R.0151.257.2018 przedstawił obliczenia średniego dobowego ruchu pojazdów na omawianych 14 skrzyżowaniach. Ponadto wskazał że zgromadzenia w podanych lokalizacjach, wielogodzinny czas ich trwania, jak również zajęcie na potrzeby zgromadzenia całego pasa drogowego (jezdni i chodników) jest absolutnie niedopuszczalne z punktu widzenia bezpieczeństwa mieszkańców miasta i innych użytkowników ruchu. Zagrożenie dla mieszkańców centrum miasta może przejawiać się w utrudnieniu dojazdu służb ratunkowych (pogotowie ratunkowe, straż pożarna, policja, służby miejskie, w tym Straż Miejska). Ponadto zajęcie chodnika i jezdni uniemożliwi normalne korzystanie z dróg w tym m. in. dojazd do punktów gastronomicznych i handlowych zlokalizowanych w centrum miasta.

Komendant Miejski PSP w Opolu st. bryg. Paweł Kielar poinformował pismem nr MZ.0760.11.2018 z dnia 22 czerwca br. że w opinii Komendy tak duża liczba imprez w tym

samym czasie może spowodować wydłużenie czasu dojazdu jednostek ochrony przeciwpożarowej do zdarzeń występujących na terenie miasta Opola.

Zastępca Dyrektora OCRM ds. medycznych lek. Krzysztof Waszkiewicz w piśmie nr DM.0651.48.2018 z dnia 18 czerwca br. poinformował, że podczas trwania zgromadzeń musi być udostępniony przejazd pojazdów uprzywilejowanych.

Naczelnik Wydziału Transportu Urzędu Miasta Opola, pismem z dnia 19 czerwca br. nr T.ZD-00170/18 poinformował, że zamknięcie wyżej omawianych skrzyżowań, na których planuje się odbyć zgromadzenia dla ruchu w godzinach wyznaczonych przez organizatorów, spowoduje całkowity paraliż komunikacji miejskiej, pozamiejskiej, międzymiastowej oraz międzynarodowej, a także linii specjalnych dowożących pracowników do zakładów pracy. Pasażerowie jadący ww. środkami komunikacji nie będą mogli przemieścić się nie tylko wewnątrz centrum miasta, jak również nie będą mogli dojechać z najdalszych dzielnic miasta oraz obsługiwanych miejscowości w gminach ościennych. Nie ma bowiem możliwości zawracania autobusami jadącymi z tych dzielnic przed centrum miasta (brak pętli zwrotnych dla pojazdów o długości 12-18 m). Pokrzywdzeni będą również pasażerowie starsi, niepełnosprawni, o ograniczonej zdolności ruchowej, młodzież (która w okresie wakacyjnym również korzysta z komunikacji miejskiej). Liczyć się z całą pewnością należy z kierowaniem do Urzędu Miasta Opola roszczeń ze strony pasażerów, którzy posiadają bilety okresowe komunikacji miejskiej, czyli opłacone umowy terminowe na przewóz osób. Pojawić się mogą również roszczenia spółek Arriva, LUZ, OPKS, PKS Kluczbork, PKS Nysa, PKS Wieruszów, PKS Strzelce Opolskie oraz innych przewoźników regionalnych, a także Flixbus, Sindbad i innych przewoźników międzynarodowych, którzy z całą pewnością poniosą straty finansowe związane z utratą przychodów, kosztami objazdów (przewoźnicy międzynarodowi – powrót na autostradę) lub koniecznością zapewnienia alternatywnego transportu dla pasażerów.

Ponadto Wydział Zarządzania Kryzysowego zwrócił się również do Dyrektora Miejskiego Zarządu Dróg w Opolu pismem nr ZK.5310.65.2018 z dnia 20 czerwca br. w sprawie przeanalizowania czy na ww. skrzyżowaniach przeprowadzane będą w tym czasie remonty lub inne prace budowlane. Pismem nr TE.4203.397.2018 z dnia 25 czerwca br. Zastępca Dyrektora Pani Teresa Sobel-Wiej poinformowała, że wśród wskazanych skrzyżowań znajdują się cztery, na których w tym czasie będą prowadzone prace budowlane. Zasadnicze trudności dotyczyć będą ronda między ul. Oleską a ul. Żeromskiego, które stanowi plac budowy Galerii Handlowej Solaris, skrzyżowanie ul. Koźnego z ul. Katowicką – planowane jest przeprowadzenie robót remontowych, na skrzyżowaniu ul. Niedziałkowskiego z ul. Strzelców Bytomskich planowane jest przeprowadzenie robót budowlanych związanych z rozbudową sieci wodociągowej oraz na skrzyżowaniu ul. Koraszewskiego z Rynkiem – we wskazanym czasie prowadzone będą prace związane z naprawą awarii gazu. Stanowi to dodatkowe utrudnienie w ruchu drogowym.

Jednocześnie p. o. Komendanta Miejskiego Policji w Opolu w ww. informacji przekazanej do Wydziału Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Opola wskazał, że w okresie od dnia 2 lipca do 31 sierpnia br. planowana jest realizacja inwestycji przebudowy ul. Reymonta na odcinku od ul. Ozimskiej do ul. Koźnego co spowoduje zwiększenie natężenia ruchu pojazdów w stronę Pl. Wolności oraz ul. Katowickiej. Dodatkowo, objazdem przez ul. Koźnego oraz ul. Grunwaldzką zostanie poprowadzony objazd komunikacji miejskiej, a także samochodów osobowych.

W dniu 12 czerwca br. o godz. 10:54 wysłano do organizatora na adres e-mail wskazany w zawiadomieniu zaproszenie na spotkanie dotyczące sposobu przeprowadzenia organizowanego zgromadzenia i stworzenia bezpiecznych warunków udziału w zgromadzeniu oraz porządku publicznego w trakcie jego trwania przez właściwe organy władzy publicznej.

Spotkanie zostało wyznaczone na dzień 14 czerwca 2018 r. na godz. 16:00. Organizator nie odpowiedział na zaproszenie.

Ze względu na wcześniej zgłoszone zgromadzenie, którego trasa przemarszu przebiega przez skrzyżowanie ul. Ks. Konstantego Damrota z ul. Władysława Reymonta, w dniu 15 czerwca br. o godz. 14:09 na adres e-mail wskazany w zawiadomieniu zostało wysłane wezwanie do zmiany miejsca lub czasu zgromadzenia. Zgodnie z art. 12 ust. 1 „Prawa o zgromadzeniach”, o pierwszeństwie wyboru miejsca i czasu zgromadzenia decyduje kolejność wniesienia zawiadomienia. Informacja o wezwaniu została również wysłana sms-em na numer telefonu wskazany w zawiadomieniu o godz. 15:11.

Z uwagi na brak odpowiedzi organizatora na wezwanie do zmiany miejsca lub czasu zgromadzenia, w dniu 28 czerwca br. o godz. 08:19 wysłano na adres e-mail wskazany w zawiadomieniu ponaglenie dotyczące odniesienia się do wezwania przekazanego w dniu 15 czerwca br.

Organizator nie odpowiedział na wezwanie.

Planowane miejsce zgromadzenia – skrzyżowanie ul. Damrota z ul. Reymonta, stanowi ważny ciąg komunikacyjny. Jest jedną z podstawowych tras codziennego przejazdu mieszkańców oraz służb ratowniczych. Z obliczeń średniego dobowego ruchu pojazdów przedstawionych w wyżej omawianym piśmie z Komendy Miejskiej Policji wynika, że średniodobowy ruch pojazdów na tym skrzyżowaniu wynosi 6253 pojazdy. Zgodnie z opinią Wydziału Transportu Urzędu Miasta Opola skrzyżowanie to stanowi jedno ze skrzyżowań na którym funkcjonują linie regularnej komunikacji miejskiej, pozamiejskiej, międzymiastowej oraz międzynarodowej, a także linie specjalne. Dodatkowe utrudnienie będzie stanowić również realizacja inwestycji przebudowy ul. Reymonta na odcinku od ul. Ozimskiej do ul. Kośnego co spowoduje zwiększenie natężenia ruchu. Zablokowanie ww. skrzyżowania, a także trzynastu pozostałych skrzyżowań na całej szerokości jezdni i chodnika w tym samym czasie uniemożliwi mieszkańcom dojazd do miejsca zamieszkania, uniemożliwi wyznaczenie objazdów, spowoduje bezsprzecznie paraliż komunikacyjny w centrum miasta, co nie pozostanie także bez wpływu na ruch drogowy w całym mieście. Tym samym organizator zgromadzenia doprowadziłby jednocześnie do narażenia życia i zdrowia mieszkańców, poprzez utrudnienie lub uniemożliwienie dojazdu służb ratowniczych (medycznych, policji oraz straży pożarnej) w rejonie ewentualnych zdarzeń.

„Zaznaczyć należy, że w orzecznictwie ETPC zaakceptowano możliwość zakazania zgromadzenia, jeżeli organizator nie chce go przenieść w inne miejsce, choć jest to konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa demonstrujących i innych obywateli oraz dla zapobiegania przestępczości (por. wyr. ETPC z 10.7.2012 r. w sprawie Berladir i inni przeciwko Rosji, skarga Nr 34202/06, Legalis).” (zob. S. Gajewski, A. Jakubowski, *Prawo o zgromadzeniach - Komentarz*, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2017, s. 116).

Zgodnie z art. 14 pkt 1 oraz pkt 2 „Prawa o zgromadzeniach” organ gminy wydaje decyzję o zakazie zgromadzenia jeżeli jego odbycie narusza zasady organizowania zgromadzeń lub może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach. Podjęcie ewentualnej decyzji o zakazie przeprowadzenia zgromadzenia jest bardzo trudne i wymaga od organu gminy uwzględnienia wszystkich okoliczności rozpoznawanej sprawy, a więc także zapewnienia ochrony podmiotom niebiorącym udziału w zgromadzeniu.

Jednocześnie, należy wskazać na pogląd wyrażony w komentarzu do art. 14 pkt 2 „Prawa o zgromadzeniach”, który odwołuje się do faktu, że „dla zastosowania art. 14 pkt 2 PrZgrom

wystarczy już sama potencjalność zaistnienia opisanych w tym przepisie sytuacji. (K. Mamak, Prawo o zgromadzeniach..., s. 82).

Zaznaczyć należy, że o zagrożeniu zdrowia wolno mówić nie tylko w kontekście charakteru zgromadzenia (np. mającej polegać na wyrządzeniu krzywdy określonym osobom czy grupom, stosowaniu przemocy), ale także jego oddziaływania. Innymi słowy, organ ma obowiązek zweryfikować potencjalny wpływ zgromadzenia na zdrowie jego odbiorców – zarówno tych mających wolę w nim uczestniczyć, jak i mimowolnie narażonych na jego odbiór. (zob. S. Gajewski, A. Jakubowski, *Prawo o zgromadzeniach - Komentarz*, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2017, s. 112).

„W orzecznictwie stwierdzono, że zagrożenie dla zdrowia i życia lub mienia w znacznym rozmiarze stwarza zgromadzenie organizowane na przejściu dla pieszych, powodujące tamowanie i utrudnianie ruchu ponadlokalnego, w okresie jego wzmożenia (zob. wyr. WSA w Warszawie z 2.4.2009 r., VIII SA/Wa 78/09, Legalis).” (zob. S. Gajewski, A. Jakubowski, *Prawo o zgromadzeniach - Komentarz*, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2017, s. 115).

W tym konkretnym przypadku, który został przedstawiony powyżej wydanie takiego zakazu jest konieczne, a w obecnym kształcie „Prawa o zgromadzeniach” wręcz wymagane konkretnym przepisem zawartym w art. 14 pkt 1 oraz pkt 2. Biorąc pod uwagę wydanie decyzji o zakazie zgromadzenia wzięto pod uwagę również przepis artykułu 11 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.), który stanowi:

„1. Każdy ma prawo do swobodnego, pokojowego zgromadzania się oraz do swobodnego stowarzyszania się, włącznie z prawem tworzenia związków zawodowych i przystępowania do nich dla ochrony swoich interesów.

2. Wykonywanie tych praw nie może podlegać innym ograniczeniom niż te, które określa ustawa i które są konieczne w społeczeństwie demokratycznym z uwagi na interesy bezpieczeństwa państwowego lub publicznego, ochronę porządku i zapobieganie przestępstwu, ochronę zdrowia i moralności lub ochronę praw i wolności innych osób. Niniejszy przepis nie stanowi przeszkody w nakładaniu zgodnych z prawem ograniczeń korzystania z tych praw przez członków sił zbrojnych, policji lub administracji państwowej”.

Biorąc pod uwagę przywołane okoliczności, należy więc wskazać, że organizacja zgłoszonego zgromadzenia narusza zasady organizowania zgromadzeń oraz może zagrażać życiu lub zdrowiu mieszkańców miasta Opola albo mieniu w znacznych rozmiarach zgodnie z opinią służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo oraz ruch drogowy.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak na wstępie.

POUCZENIE

Niniejszą decyzję udostępnia się na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Opola i przekazuje się organizatorowi zgromadzenia za pomocą środków komunikacji elektronicznej wraz z informacją o jej udostępnieniu. Decyzję o zakazie zgromadzenia uznaje się za doręczoną z chwilą udostępnienia jej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej organu gminy.

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Opolu w terminie 24 godzin od jej udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji o zakazie zgromadzenia.

